

We bouwen biotopen

Victor Retel Helmrich

architect avb | ecooloog

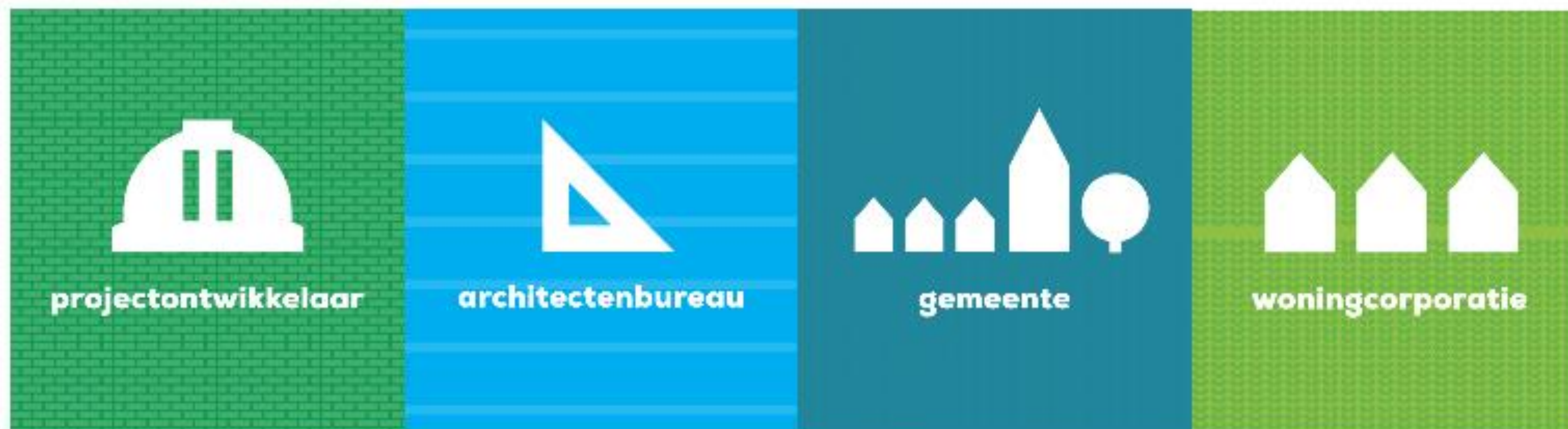

Aan de slag

met natuurinclusief bouwen

[waarom bouw jij natuurinclusief? >](#)

waarom natuurinclusief bouwen?

Waarom Natuurinclusief bouwen?

Architectuur en ontwerp

Landschapsecologie

Architectuur en ontwerp

Landschapsecologie

Fysische omgeving

Architectuur en ontwerp

Landschapsecologie

Voor een landschapsecoloog is een landschap niet in de eerste plaats een **patroon**, maar een **systeem**.

De elementen in het patroon hangen met elkaar samen door **ruimtelijke relaties**.

Die relaties komen tot stand door ruimtelijke **processen** in het landschap, bijvoorbeeld waterstromen of bewegingen van dieren.

Door die processen wordt het landschap een **samenhangend geheel**.

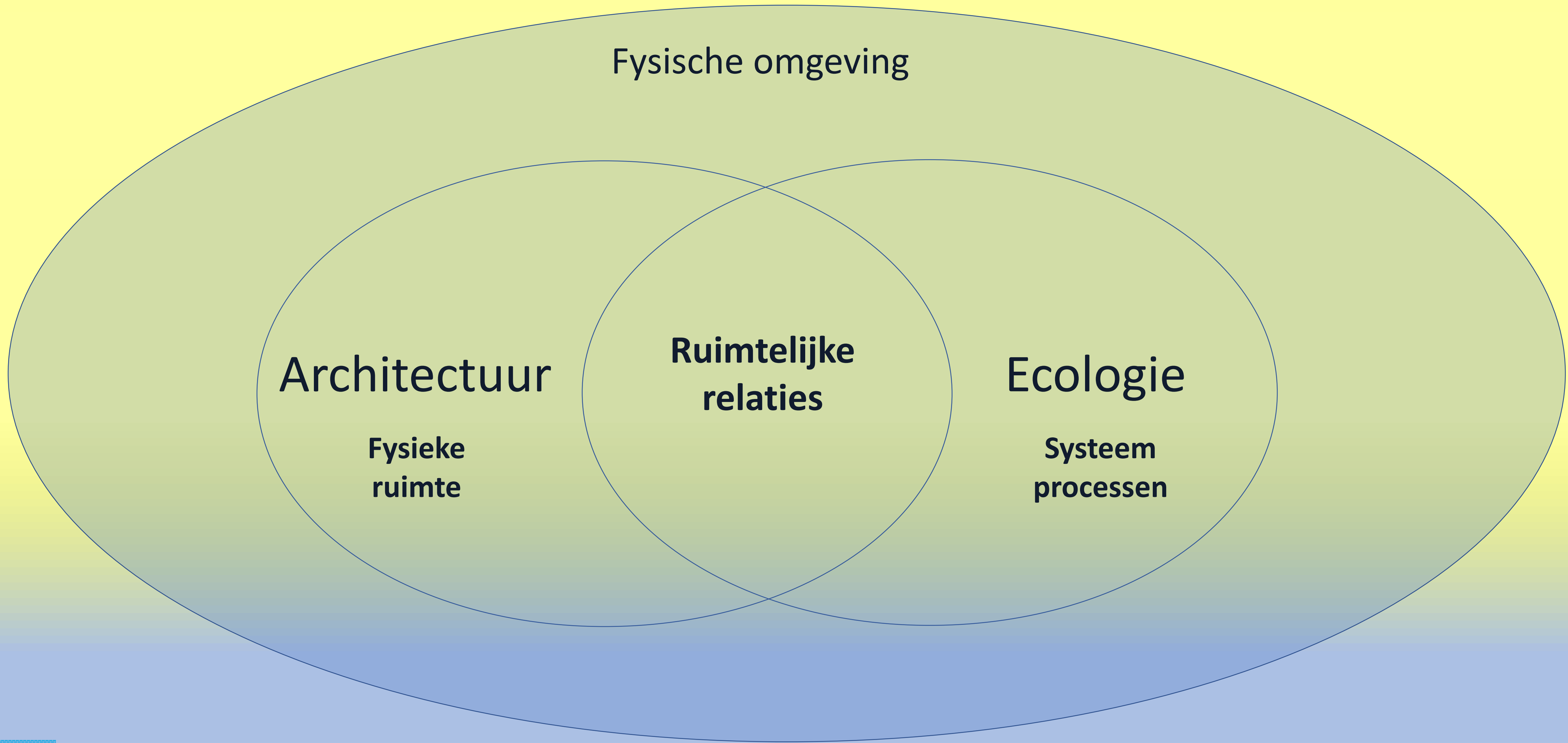
Fysische omgeving

Architectuur en ontwerp

Landschapsecologie

Het
Fysieke

Het
Systeem

LANDSCHAPPEN

NATUURLIJKE LANDSCHAPPEN natuurlijke processen **domineren**
bijvoorbeeld de KUSTDUINEN

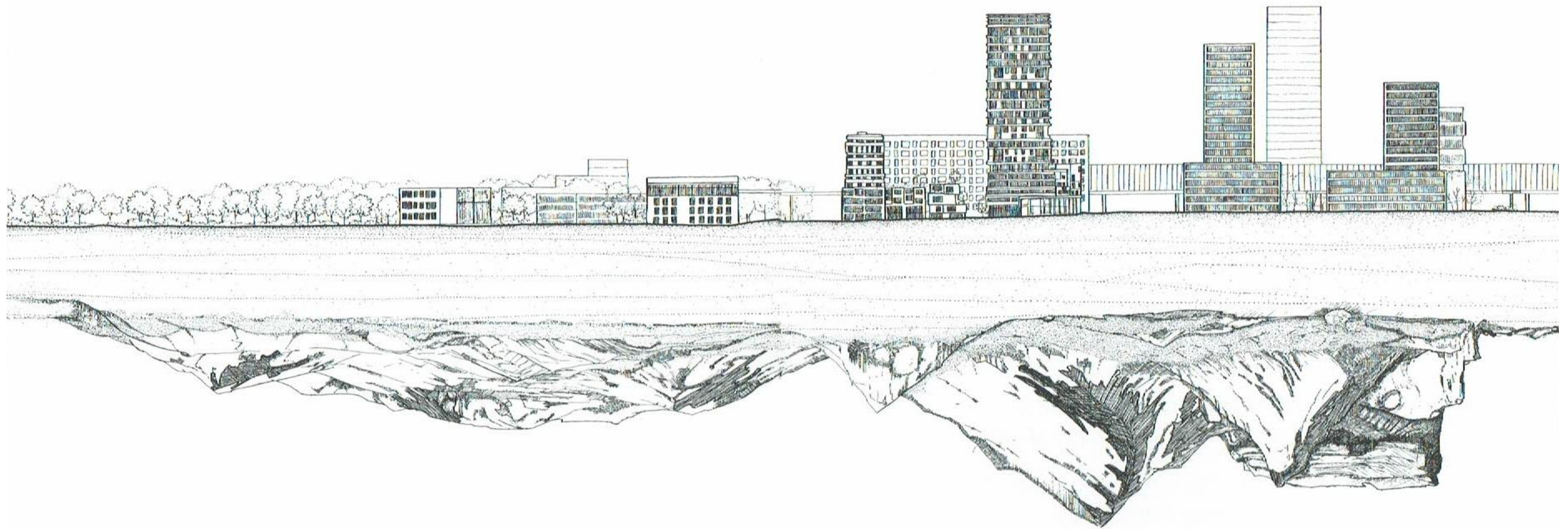

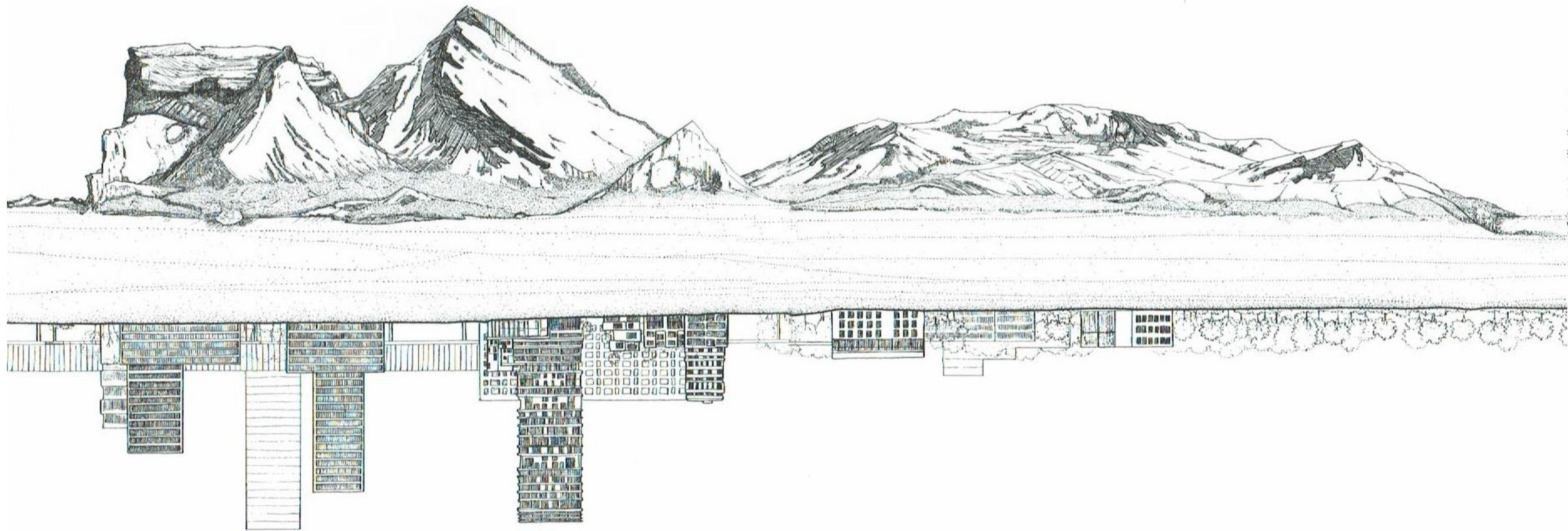
HALFNATUURLIJKE LANDSCHAPPEN menselijke activiteit **interfereert** met
natuurlijke processen HEIDELANDSCHAP en het OUDE AGRARISCHE LANDSCHAP

CULTUURLANDSCHAPPEN geheel door mensen gemaakt en waarin natuur
ondergeschikt is aan het culturele, STADSLANDSCHAPPEN, INTENSIEVE
LANDBOUWGEBIEDEN

WANNEER IS HET (STEDELIJK) LANDSCHAP GESCHIKT VOOR NATUUR?

BIJ VOLDOENDE AANWEZIGHEID VAN:

- **POROSITEIT**
- **STRUCTUURRIJKDOM EN VARIATIE OP GROTE EN KLEINE SCHAAL**
- **DIFFERENTIATIE IN BEHEER EN ONDERHOUD**

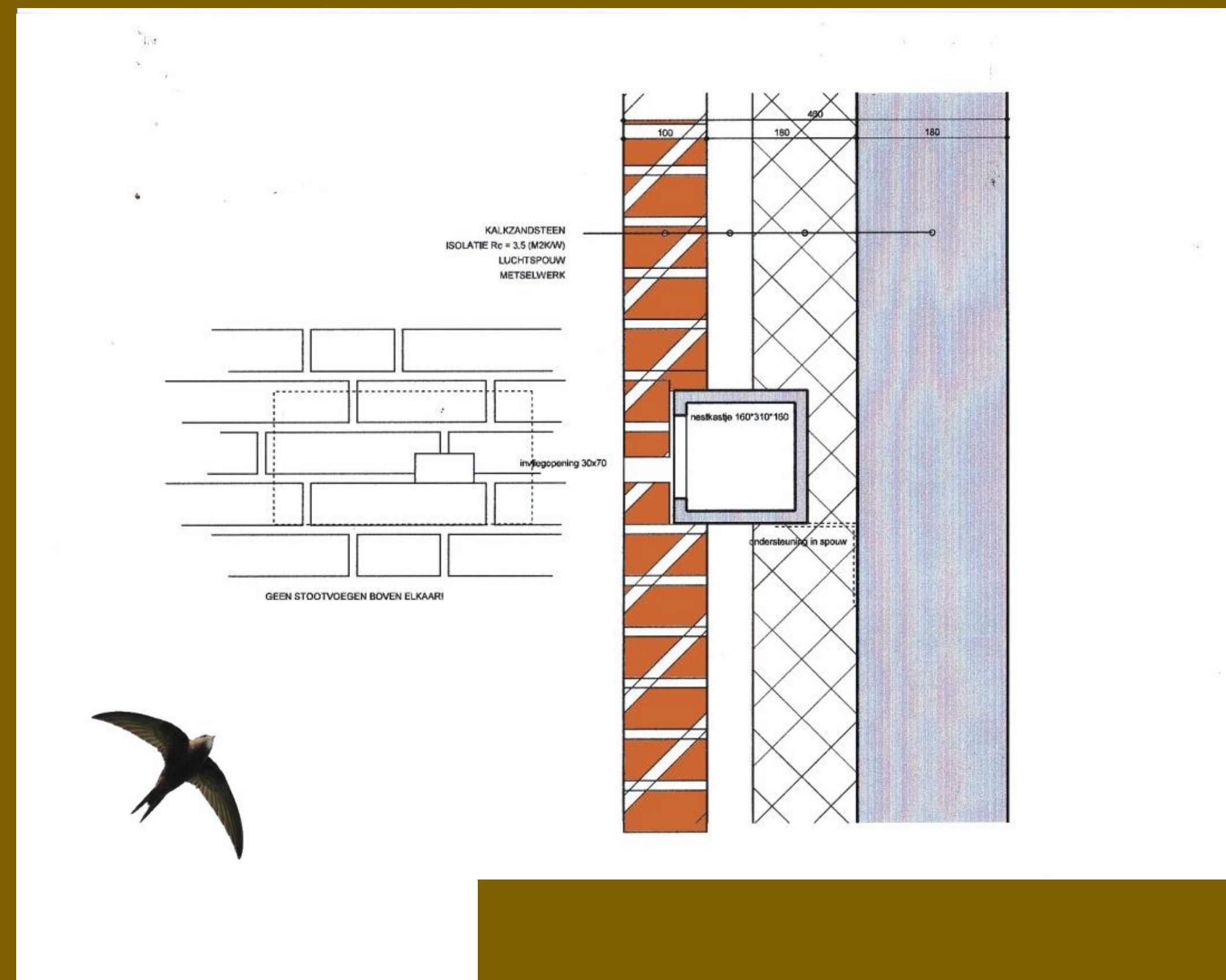
POROSITEIT

De **gevel** als biotoop voor plant en dier

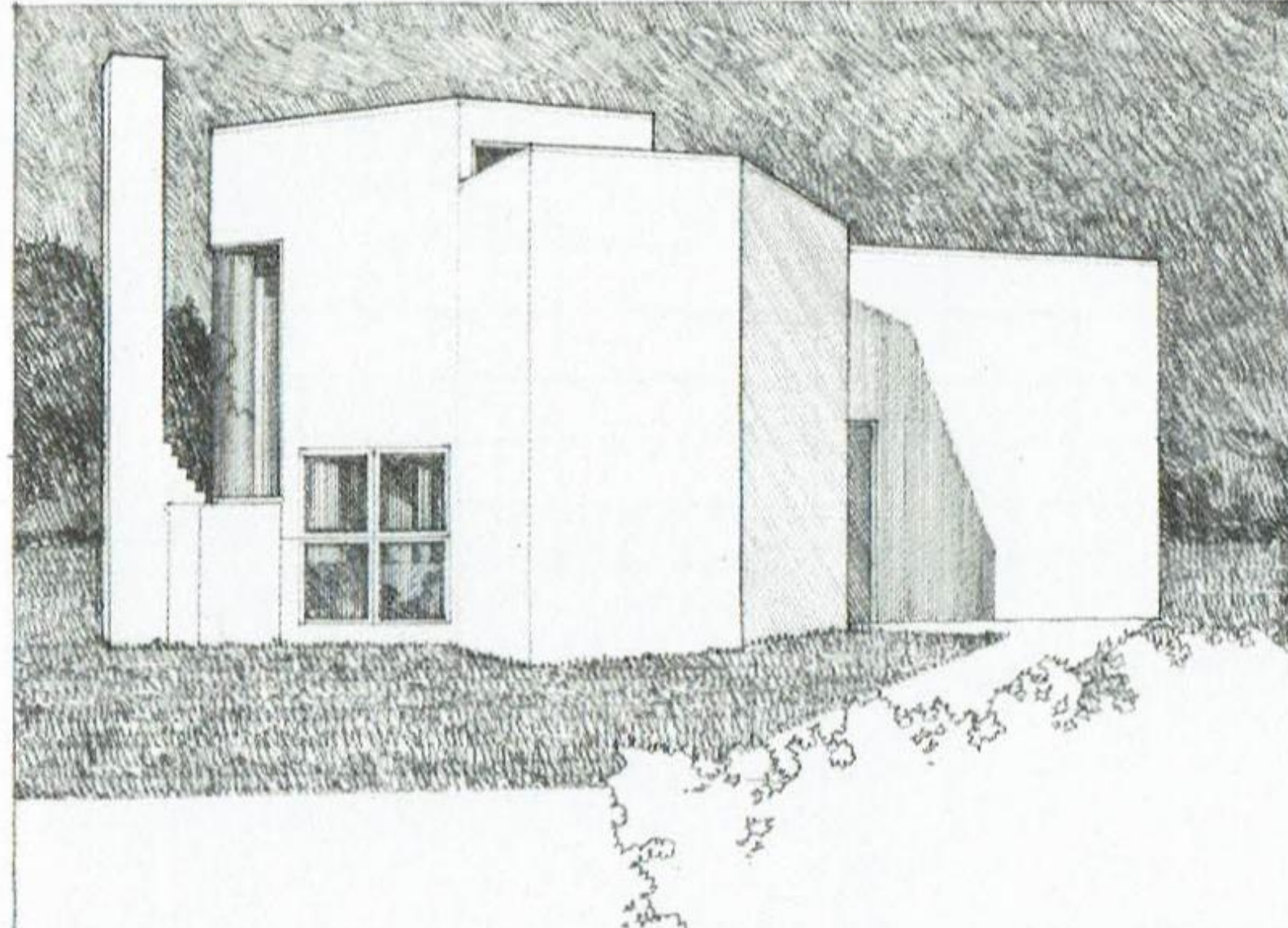
Algen=>Korstmossen=>
Mossen=>Zaadplanten

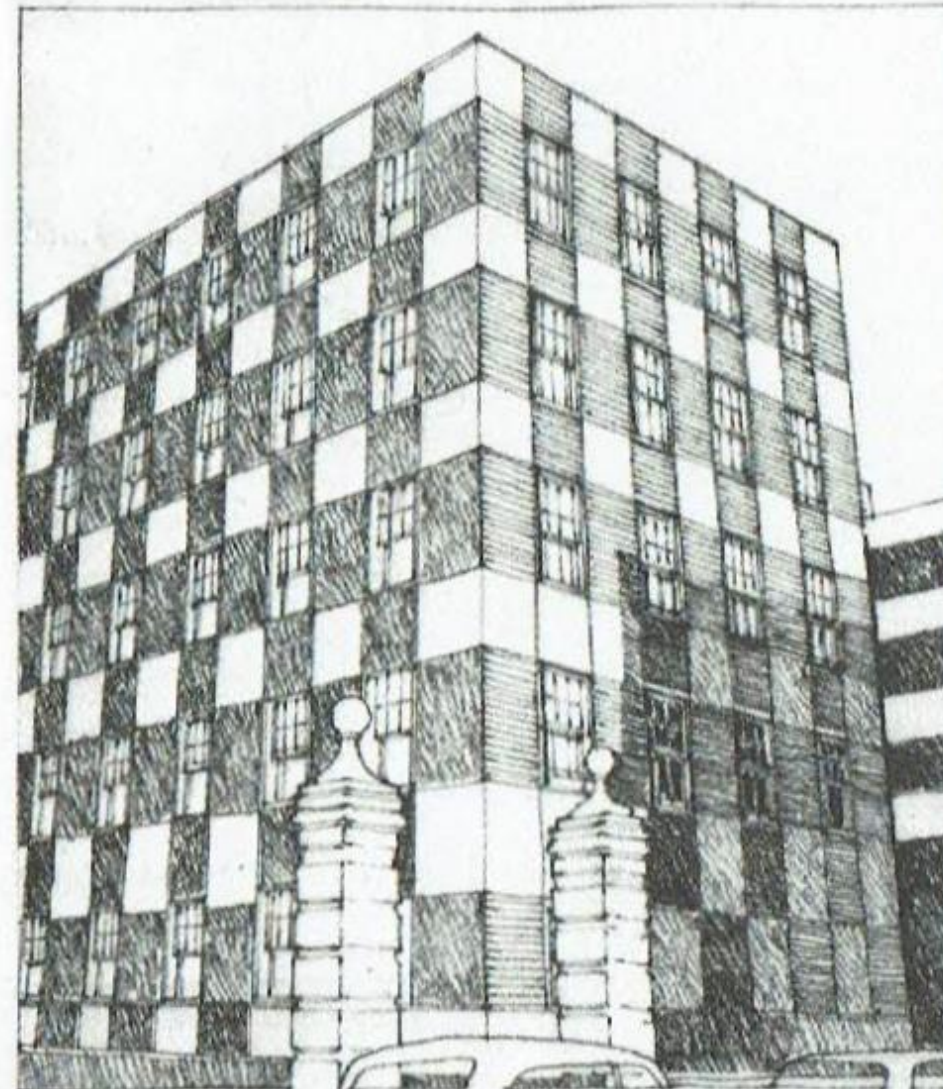
Gierzwaluwen en vleermuizen

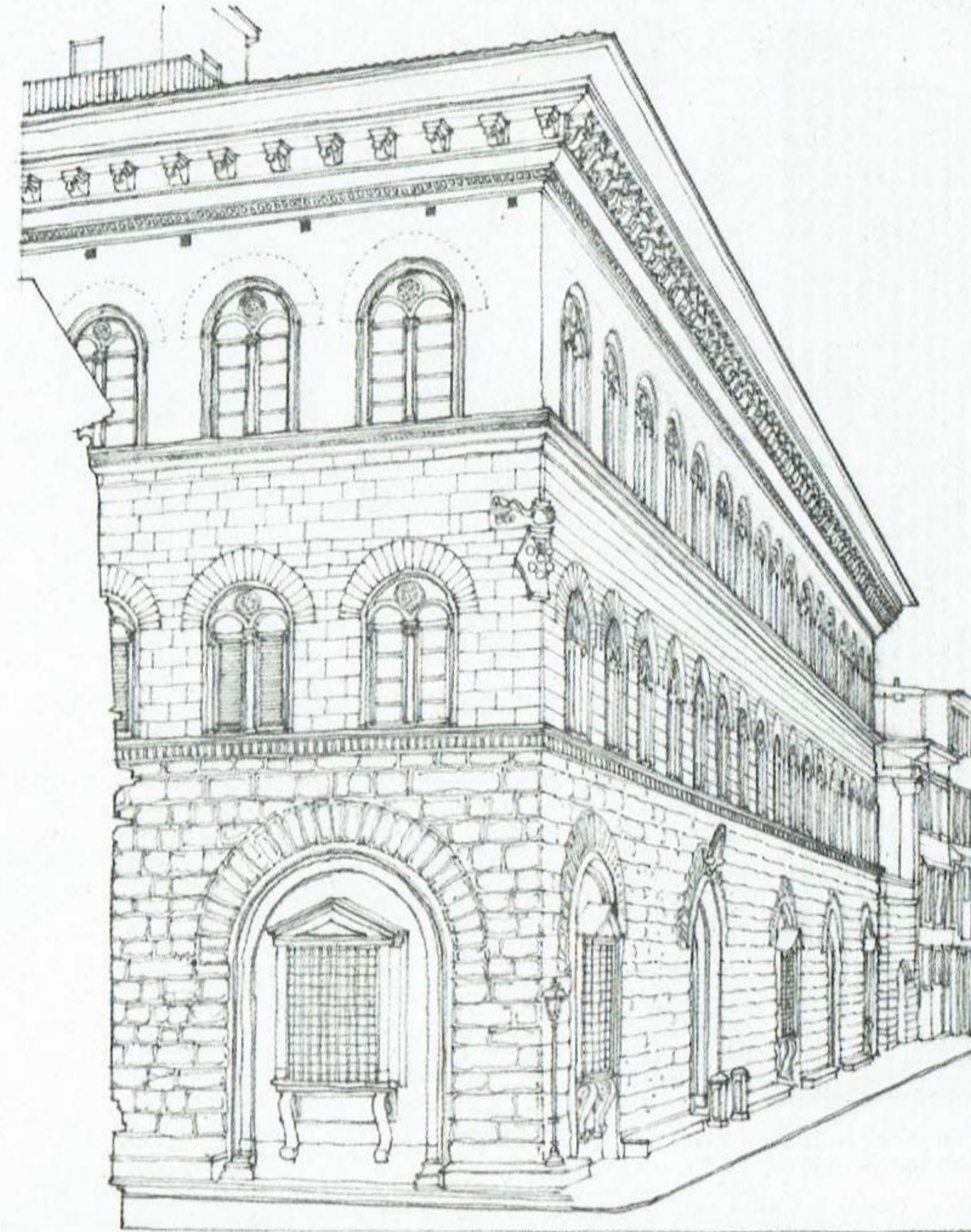
SURFACE ARTICULATION

HOFFMAN HOUSE: East Hampton, New York
Richard Meier 1966-67

VINCENT STREET FLATS: London. 1928.

PALAZZO MEDICI-RICCARDI: Florence 1444-60 Michelozzi

EXAMPLES OF A SURFACE'S COLOR, TEXTURE, AND PATTERN AFFECTING THE VISUAL WEIGHT OF A FORM, AND THE ARTICULATION OF ITS PLANES.

STRUCTUURRIJKDOM EN VARIATIE OP GROTE EN KLEINE SCHAAL

Variation in size and scale in the urban design of Spaarndammerhart.

DIFFERENTIATIE IN BEHEER EN ONDERHOUD

Openbaar gebied natuurinclusief ingericht in Goirle

HOE WIL JE NATUUR EEN PLAATS GEVEN IN HET ONTWERP?

NO REGRET MAATREGELEN => NATUURVRIENDELIJK

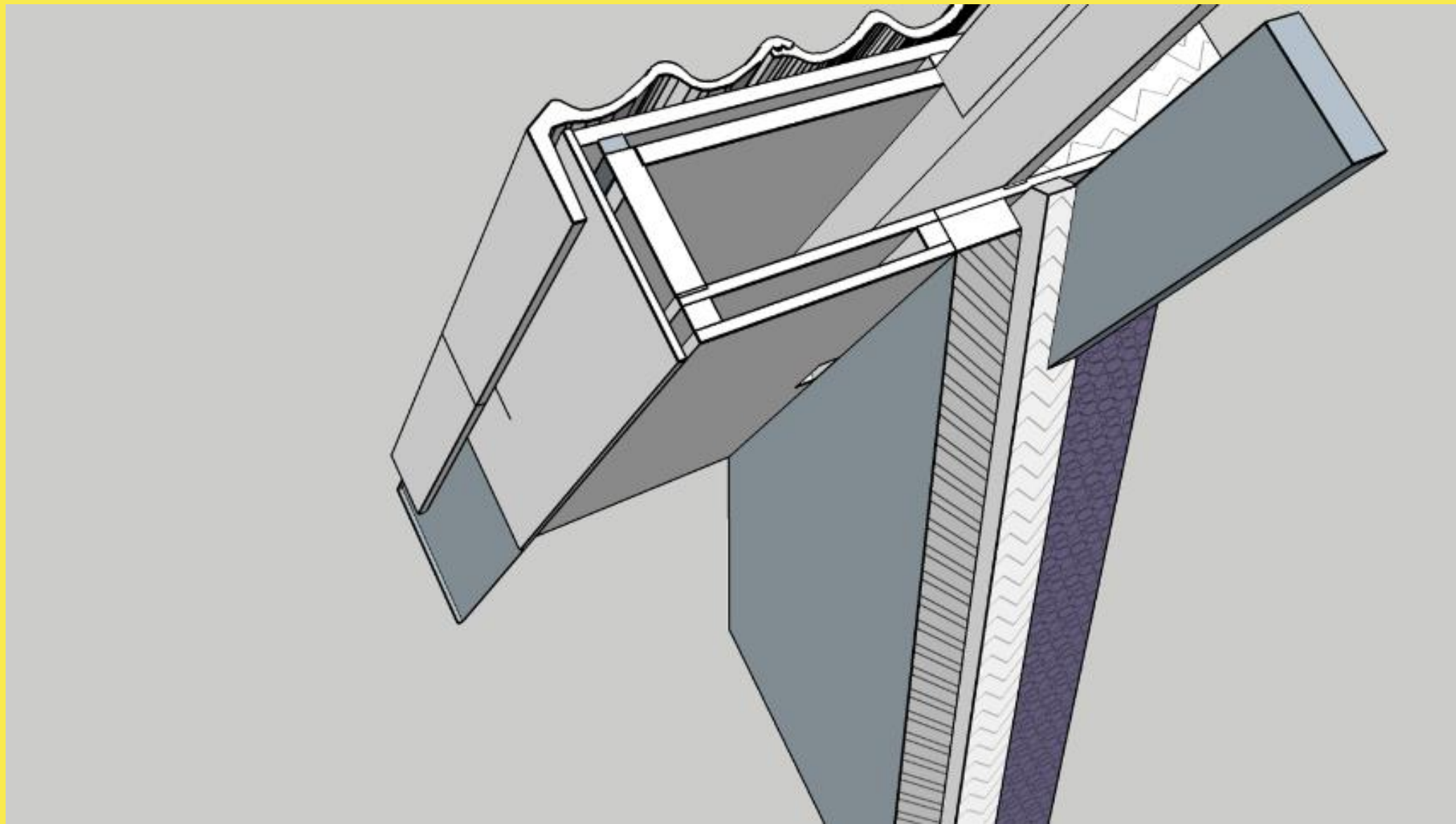
DE MAATREGELEN EXPRESSIEF MAKEN AAN/IN HET ONTWERP

=>ZICHTBAAR, ECOLOGISCH EDUCATIEF

NATUURLIJKE PROCESSEN ONTWIKKELINGSRUIMTE GEVEN IN
HET ONTWERP

=> ECOLOGISCH DUURZAAM

NO REGRET MAATREGELEN => NATUURVRIENDELIJK

Nagenoeg kosteloos en effectief voor vleermuis

Opening aan onderzijde dakgootbetimmering zorgt voor ruimte als verblijfplaats voor vleermuizen

INBOUW VLEERMUIZENKAST IN SPOUW NAUWELIJKS ZICHTBAAR EN
NAUWELIJKS DUURDER DAN ANDERS

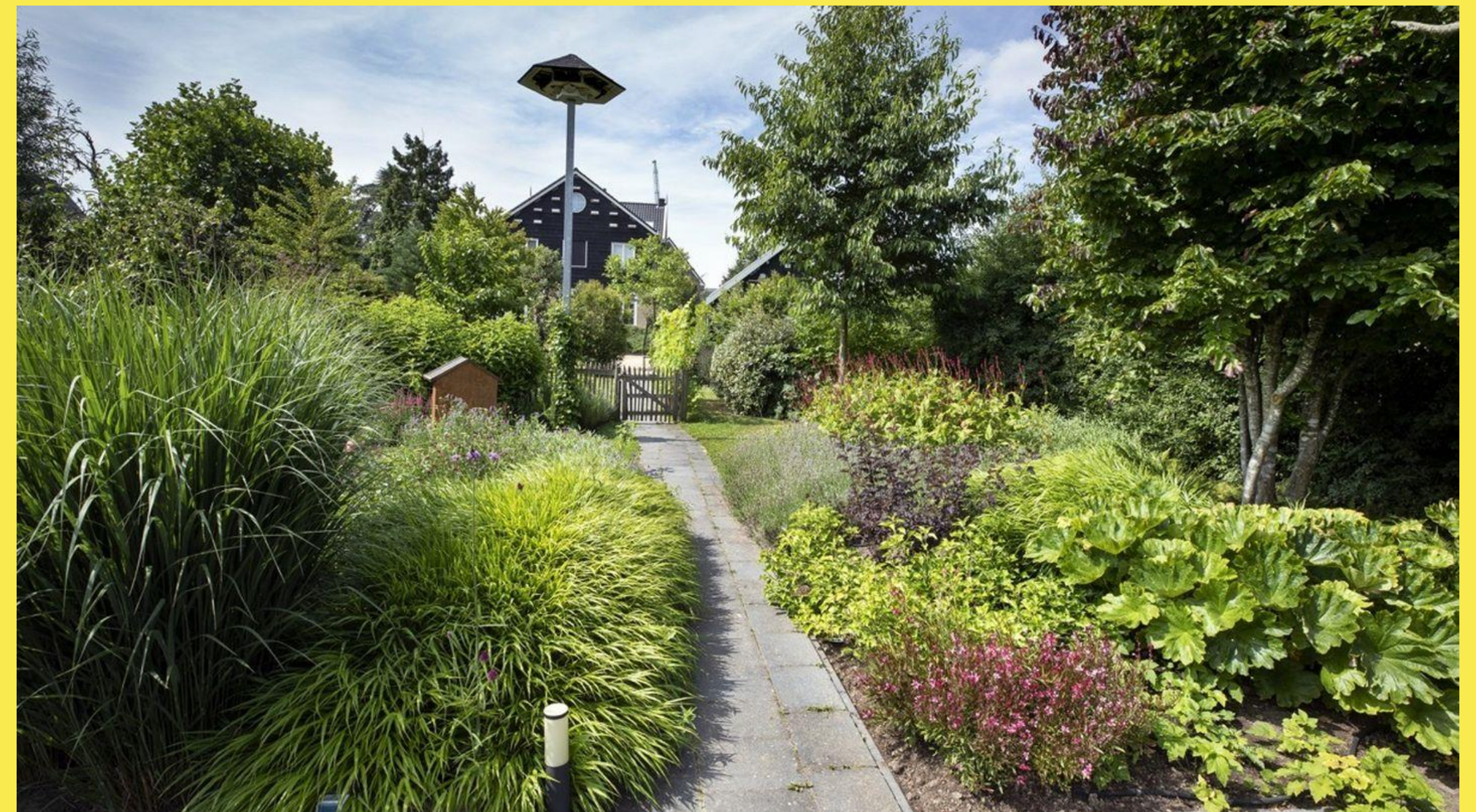
DE MAATREGELEN EXPRESSIEF MAKEN AAN/IN HET ONTWERP
=> ECOLOGISCH EDUCATIEF

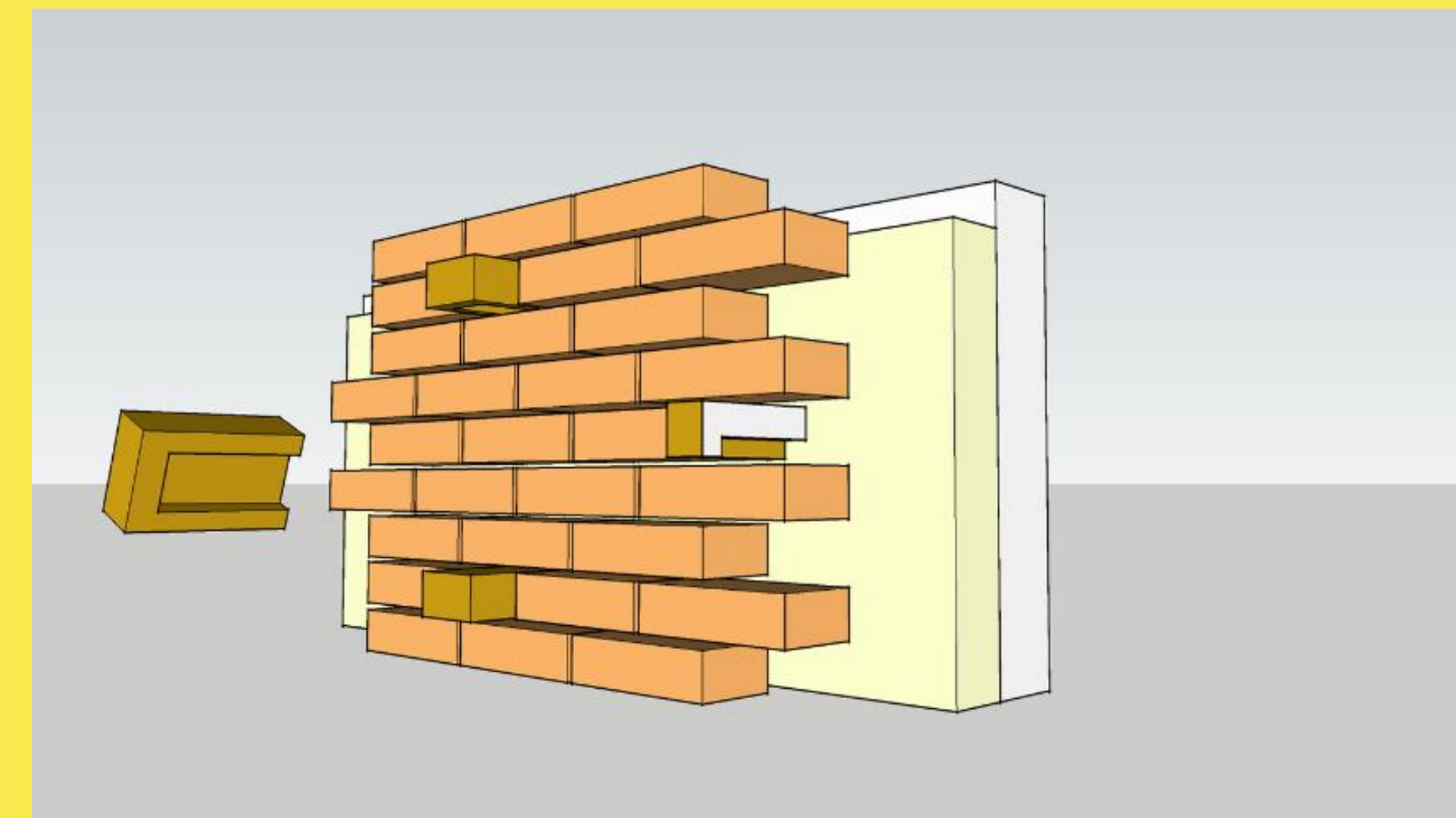
Natuurvriendelijk en Educatief

**HEEMTUIN MET HUISZWALUWENTOREN EN NESTKASTEN ZORGEN VOOR
LOKALE BIODIVERSITEITSVERBETERING EN IS NATUUREDUCATIEF**

**MUSSENKASTEN ZORGEN VOOR NESTEL- EN SCHUILGELEGENHEID VOOR VOGELS EN
VERLEVENDIGEN DE PLEK MET ZICHTBARE EN HOORBARE NATUUR**

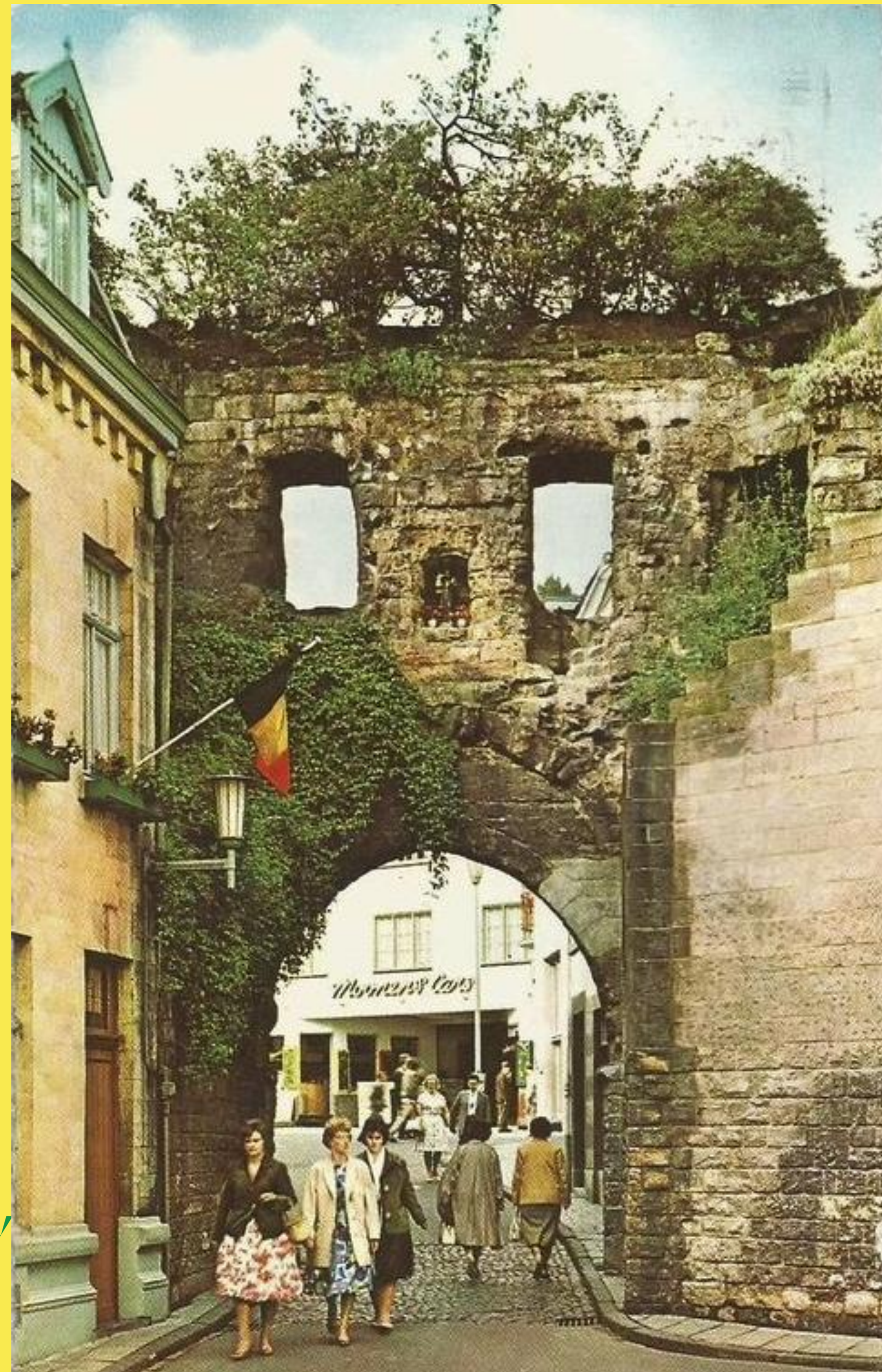

**BAKSTEEN GESCHIKT GEMAAKT T.B.V.
TOEGANKELIJKHEID VLEERMUIS IN SPOUW**

NATUURLIJKE PROCESSEN ONTWIKKELINGSRUIMTE GEVEN IN
HET ONTWERP => ECOLOGISCH DUURZAAM

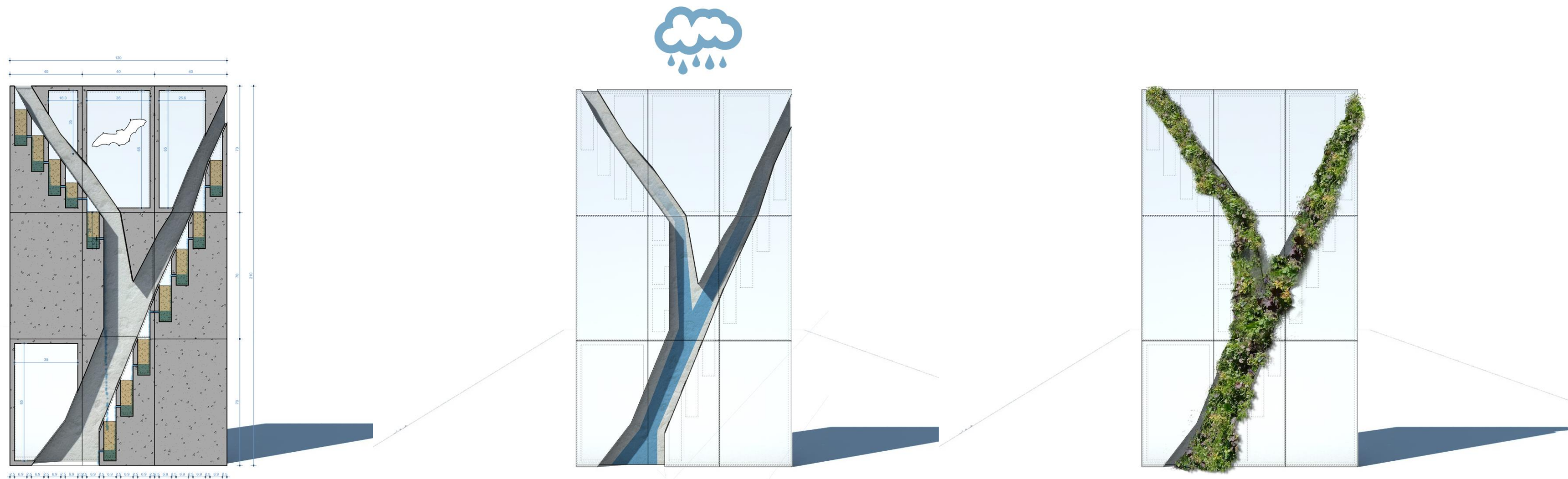

**VEGETATIE VAN MAAIVELD OP HET DAK
(BRUIN DAK)
=> SUCCESSIE MOGELIJK**

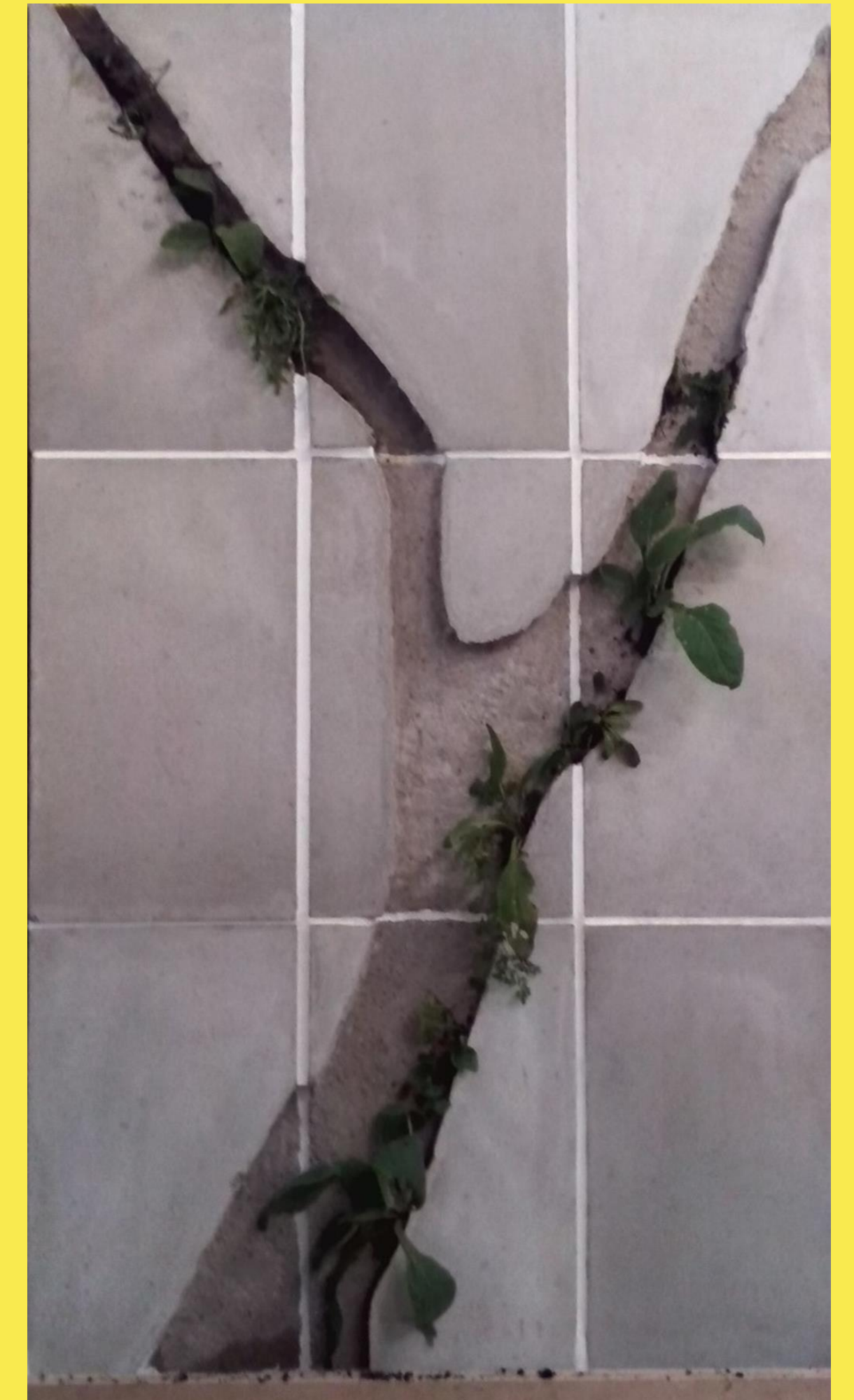

GEVELMATERIAAL VAN POREUZE STEEN MET SPONTANE GROEI VAN KORSTMOS EN MOS VERKLEURT EN VERANDERT IN DE TIJD

EEN GEVELEMENT DAT

- WATER AFVOERT
- ZORGT VOOR NATUURLIJKE VERGROENING
- AAN VOGELS & VLEERMUIZEN RUIJTE BIEDT

VRAGEN?

bouw
natuur
inclusief
.nl

Rheia
ONTWERPATELIER | ARCHITECTUUR & ECOLOGIE